

Rihards Vīdzickis;
autora foto

SMILŠU MĀJA VIENKOČU PARKĀ

Droši vien daudzi, kas ik dienas stūrē pa Vidzemes šoseju, nemaz nenojauš, ka tur, kur Līgatnes nomalē slejas mobilo sakaru bāzes stacijas jeb torņi un nogriežas ceļš uz Lejaslīgatni, ir vieta, kuru vērts apmeklēt ne reizi vien, – Vienkoču parks. Te nemitīgi rodas jauni netradicionāli, ekoloģiski un dabīgi objekti, kas parka apmeklētājiem liek uz daudzām lietām paraudzīties no cita skatu punkta. Dažas idejas pat ir tik dabiskas un vienkāršas, ka cilvēkam kā zvīņas nokrīt no acīm, sak, kā man pašam tas nav ienācis prātā, kā gan es agrāk par to nebiju aizdomājies?

Pērn ap šo laiku radās doma mēģināt uzbūvēt smilšu maisu māju. Pa zimu šis projekts «apauga» ar vēl citām dabīgās būvniecības idejām, kas arī tika īstenotas būvniecības gaitā. Smilšu maisu mājas vairāk pazīstamas dienvidu zemēs, Latvijā neviens tādas pagaidām nav mēģinājis būvēt. Smilšu maisu māja sevī apvieno gan vietējo dabas materiālu, gan otrreizējo materiālu izmantošanu. Par pašu būvniecību jāsaprot, ka celtniecība nav dārga, bet darbietilpīga gan. Ja man nebūtu palīdzējuši čaklie talcīnieki, tad šī celtnie, iespējams, pašlaik Vienkoču parkā nebūtu ieraugāma.

Skatoties uz smilšu mājas fasādi, redzama tikai piebūves daļa, kas būvēta no malkas, vīna pudelēm un māla. No centrālās daļas redzama tikai virsotne. Visu māju klāj zaļš velēnu jumts. Visu vasaru blakus būvei auga Latvijas kaņepes... Interesanti bija redzēt apmeklētāju zināšanu līmeni un reakciju. Patiesībā kaņepes domātas mazputniņu mīestam.

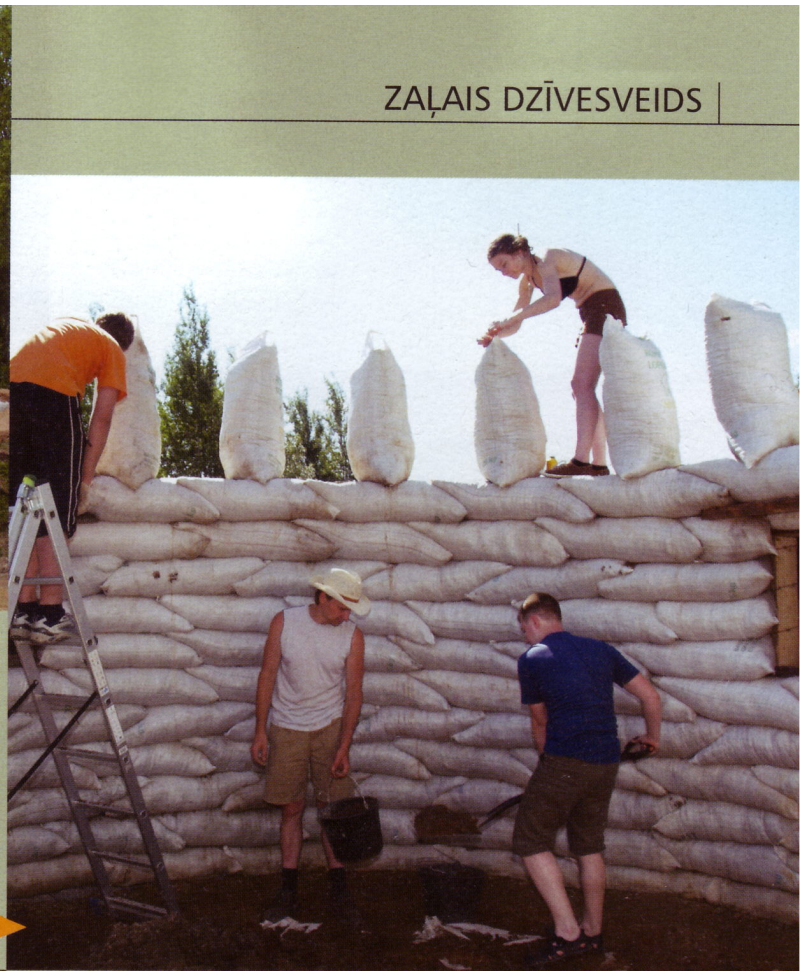

Sākumā tiek salikta pirmā maisu kārtā, kuru nosedzam ar hidroizolējošu materiālu, lai mitrums neietu uz augšu. Šī pirmā kārtā vizuāli iezīmē centrālās daļas un priekštelpas kontūru. Pildot pirmos maisus, sapratām, ka tas nebūs viegls darbiņš un līdz rudenim būs krietni jāpasvīst, lai būvi dabūtu gatavu.

Rindu pa rindai maisus pilda un liek uz augšu. Paralēli uz augšu liek arī hidroizolāciju un velēnu, lai celtniecības gaitā viss vienmērīgi nosēstos. Baltos maisus ļoti vēlams pasargāt no saules stariem, jo UV staru ietekmē tie pamazām sairst.

Šīs mājas celtniecībā izmantojam maisus, kur pirms tam bijusi sabērta lopbarība, tā teikt, otrreizēji izmantojam. Maisos pildām smilšainu mālu un pie reizes blakus mājai izrokam dīķi. Jo augstāka top siena, jo grūtāka ir maisu piepildīšana. Katrs maiss tiek aizsūts un ar lielu stampu ieblietēts vajadzīgajā vietā.

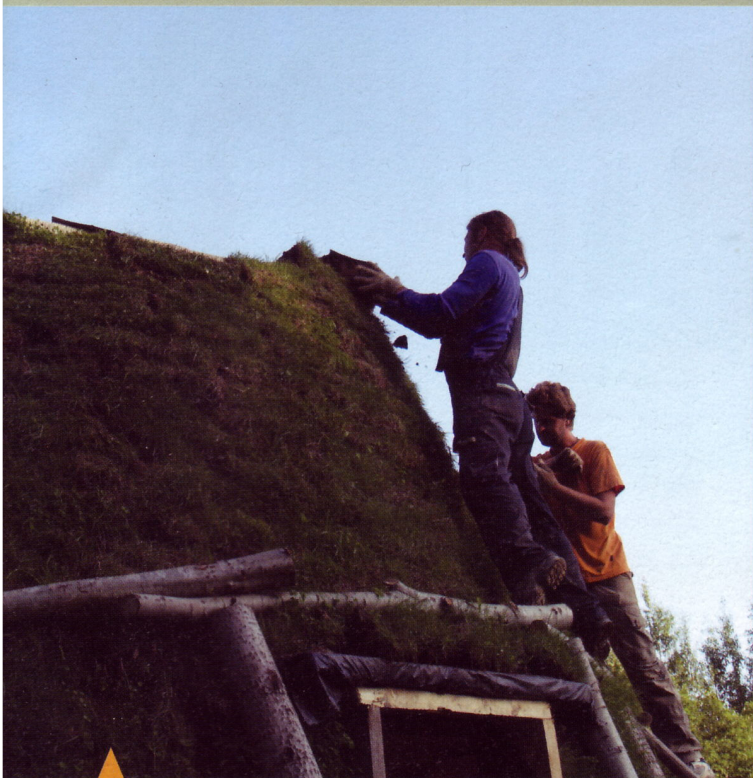

Starp maisu rindām jāliek dzeloņdrāts – tā ir kā papildu armatūra un pretslīdes materiāls.

Paralēli maisu celtniecībai norit darbi pie priekštelpas būvniecības – malkas pagales samūrē ar māliem, pa vidu ieliekot tukšas vīna pudeles.

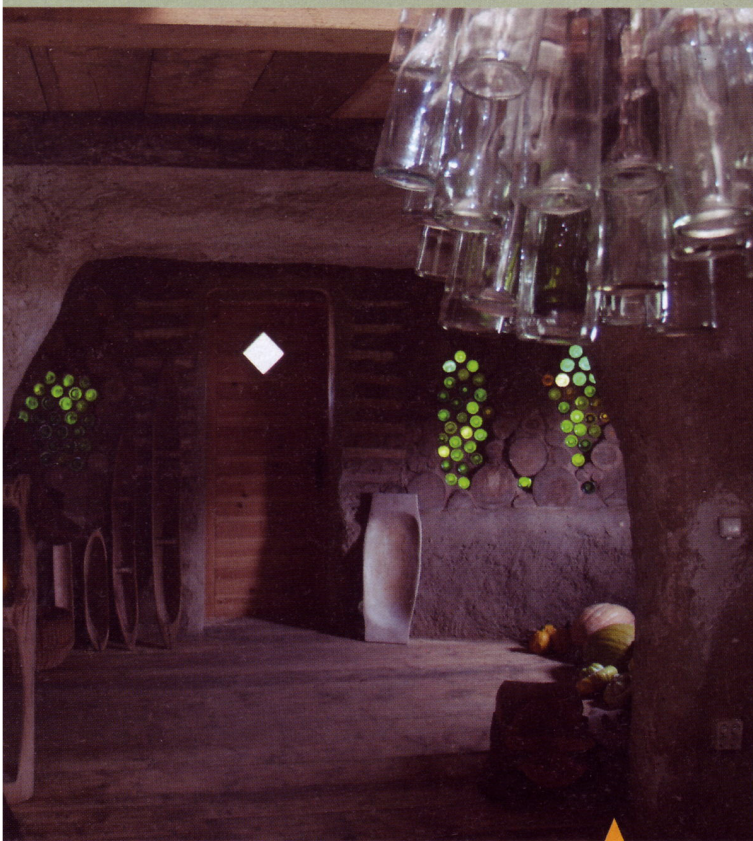

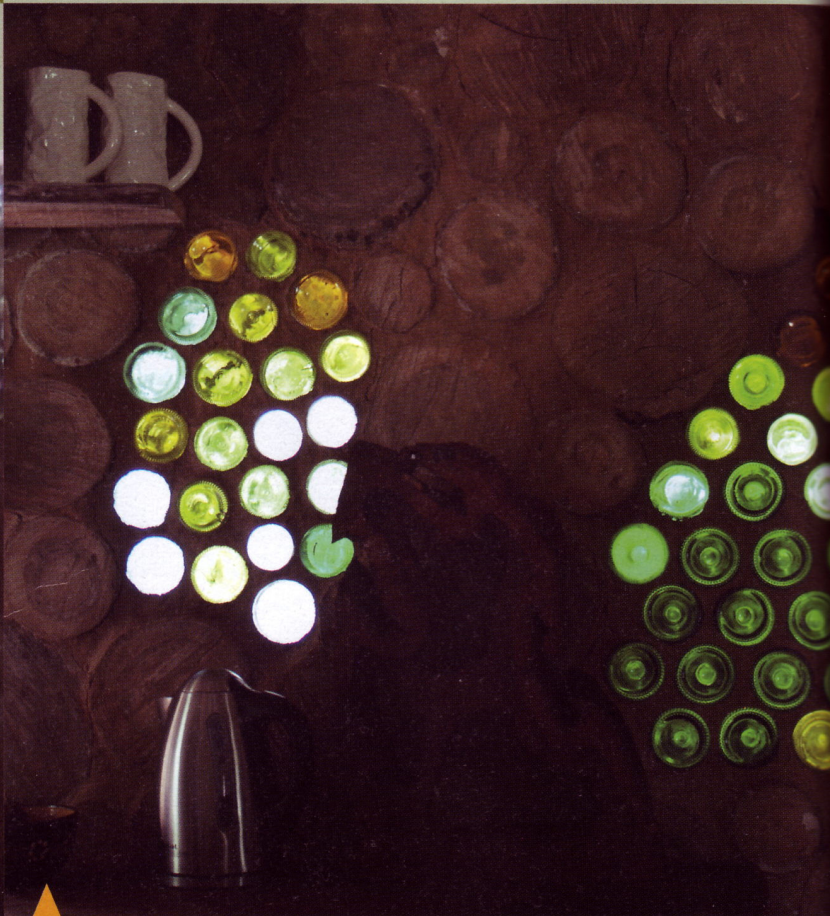
Velēnu likšana un nostiprināšana izrādās darbietilpīgāka, nekā sākotnēji bijām domājuši. Apakšējā daļā nākas izveidot lielāku atbalsta uzbērumu, visa augšdaļa tiek nosieta ar dzeloņstiepli.

Kad māja dabūta zem jumta, var sākties jau mazliet vieglāki darbi. Pildīto maisu sienas tiek apmetas ar mālu. Pagaļu mūrējums paliek tāds, kāds tas ir.

Labajā augšējā stūrī redzama vīna pudeļu lustra.

Iemūrētās vīna pudeles veido skaistas gaismas spēles. Lai gaisma labāk ietu cauri un uz abām pusēm būtu tikai pudeļu dibeni, kakliņi ir nogriezti un tās saliktas kopā.

Dažādi vienkoči un dārza labumi pamazām rod mājvietu jaunajā smilšu namā.

Logu ailes, kaut arī dziļas, gaismu telpā laiž pietiekami. Tuvākajā laikā šai telpā paredzēts ievietot vienkoču krēslus un galdu.

Priekštelpas stūrī tomēr ir kaut kas arī no modernās civilizācijas. Krānam ūdens pienāk no blakus esošā trauka, roku nomazgāšanai pilnīgi pietiek.

Naktī no iekšpuses izgaismotā māja izskatās teiksmaini. Rudens ir pienācis, un šī mājele ir gatava. Tagad vēl tikai kārtīgi jāizžāvē māla sienas un pienācīgi jāapmēbelē abas telpas. Tagad smilšu mājai jāiztur laika pārbaude, tad varēšu iedvesmot citus zaļi noskaņotus būvētājus gatavot namiņus no tuvākajā apkārtnē atrodamiem materiāliem.

Brauciet ciemos!

www.vienkoci.lv

